

החינוך והמנהל

מצוות הפרשה במשנתם של רבותינו 'החינוך' וה'מנהל' חינוך

בסייעתא דשמיא
גליון פ"ח | שנה ה' | פרשת שלח, כ"א סיון תש"פ

עובדות ומעשיות, פלפול והלכה
סובבים והולכים סביב מצות השבוע
במשנתם של רבותינו החינוך והמנהל חינוך
מוגשים בשפה ברורה ונעימה

והשבוע סביב: מצוות ציצית (ב)

בקייער

תמצית המצוה דלוי מתוך ספר החינוך

מצות ציצית

(מצוה שפ"ו)

המצוה: להטיל חוטי ציצית בבגד שיש בו ארבע כנפות, והוא בשיעור הנזכר בפוסקים.

המקור: בפרשתנו, פרשת שלח מצוונו בוראינו יתברך ויתעלה כל פרשת ציצית (במדבר טו, לו - מא) אותה אנו אומרים פעמיים ביום באהבה בפסוקי קריאת שמע הנאמרים שחרית וערבית. כאשר בתחילת הפרשה מופיע הפסוק בו מפורש מצות ציצית: "דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם ועשו להם ציצית על כנפי בגדיהם לדורותם ונתנו על ציצית הכנף פתיל תכלת!"

הטעם: כבר בכתובים מפורש שורש המצוה, כמו שכתוב להדיא בכל הפרשה שתכלית מצוה זו היא כדי שזכור לקיים את כל מצוות ד' ולהיות קדושים אליו, כמו שכא בתנ"ך: "והיה לכם לציצית וראיתם אתו וזכרתם את כל מצוות ד' ועשיתם אתם ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זונים אחריהם!" שתכלית המצוה היא זכירת המצוות והקדושה! וכן בפסוק שבא אחריו כופל הש"ת את דבריו: "למען תזכרו ועשיתם את כל מצוותי והייתם קדושים לאלוקיכם!" שתכלית המצוה היא זכירת המצוות תדיר!

ורבינו מסביר שהש"ת בחר במצוה זו להיות לזכרון לעשיית המצוה ושמירת הקדושה, משום שהיא מצוה המלוּבשת על הגוף ממש, ובשכך היא תמיד נגד עיני האדם, ממשימש בה, ומבחינה בה ובשכך יזכור מצוות ד' תדיר.

כשרבינו מסביר בדרך משל: "ואין דבר בעולם יותר טוב לזכרון, כמו נושא חותם אדוניו קבוע בכסותו אשר יסכה בו תמיד, ועיניו ולבו עליו כל היום!" שכמו שהעבד, חותם הארון אשר עליו, אשר נהגו לחבשו בשנים קדמוניות, כשהעבדות היתה נוהגת, היתה מזכירו לו תמיד שהוא אינו ברשות עצמו לגמרי, אלא יש לו אדון ובעלים. כן היא גם מצות ציצית שציונו בוראינו להלבישו תדיר, שבאשר היא נגד עיניו וליבו תדיר. היא תזכירנו את מצוות ד' וקדושתו תדיר, ועל כך שאנו עבדי ד'!

ורבינו מביא את שאומרים חז"ל (תנחומא קורח, יב): "כי מילת ציצית תרמוז לתרי"ג מצוות עם צירוף שמונה חוטי שבעצית וחמשה קשרין שבין" ומוסיף להביא עוד אימרות חז"ל בגודל מצות ציצית ושעשה. והרוצה להתבשר בטיב מצוה זו יעין בפנים הספר ויורוה נחת.

מצוה זו נוהגת: בכל מקום ובכל זמן, לזכרים.

ספרי היסוד העוסקים במצוה זו: בגמ' מסכת מנחות, בפרק הרביעי: רמב"ם - ספר המצוות: עשה י"ד, הלהלכות: הלהלכות ציצית. טור ושו"ע: אורח חיים, סימנים ח - כ"ד.

מהיחודיות במצוה זו: אע"פ שבעיקרו יש בו במצות ציצית חיוב להטיל ב' סוגי חוטים, חוט אחד תכלת ושאר החוטים של לבן, הרי שאין האחד מעכב את השני, ובזמניו שאין לנו תכלת, ממששים אנו ללבוש ציצית עם חוטי הלבן בלבד!

עצה טובה קמ"ל: לכוון ככל האפשר בעת התעטפותנו בציצית לזכור את כל מצוות ד' ולכוון בהם!

הציצית שהצילה

הוא היה נחוש בדעתו. על כך הוא אינו מוותר.

נחום, בחור משכמו ומעלה, הלומד באחת הישיבות החשובות בארץ, נקלע להתמודדות לא פשוטה. התמודדות עם האיזמה שבמחלות. בחור צעיר זה, פרת, שכולו תורה ועבודה, הרגיש שחיי מתמוטטים נגד עיניו כמגדל קלפים, שעה שהוריו גילו לו ברגישות רבה את הממצאים הרפואיים המבשרים לפיו המחלה הקשה, שאפילו את שמה אין הגויים מרוב חומרתה מקנות בקרב.

לתקוותו של נחום, הוסיפו לו הוריו, שקיימת דרך טיפולים שהיא אמנם קשה ומייסרת, אך סיכויי ההחלים לאחר סדרת הטיפולים, הינם גבוהים. ובסייעתא דשמיא ובתפילות ותחנונים לבורא העולם, יצליחו למגר את המחלה הנוראה מגופו הזך והצעיר!

נחום קיבל עליו את הדין, ומיד התחיל בסדרת טיפולים כימותרפיים שייסרו והתישו את גופו עד לטיפה האחרונה. תוך כדי התחזק בלימוד התורה ובעבודת ד', תוך שהוא מרבה לשפוך שיח קדם אבינו שבשמים שיחוס וירחם עליו, ויקצר את טיפוליו המרים והסבל הנורא שעובר עליו אודות לסם הכימותרפי המטפף לגופו הכחוש.

לנוכח הכללים הנוקשים בבית החולים בדבר מידת הסטריליות של כל שטח בית החולים, נוהגים המה שבכל טיפול מחליפים את בגדי המטופל בבגדי בית חולים חדשים וסטריליים, לבל יפגע בהם שום פגע.

גם נחום נזקק לכך, ובהגיעו אל בית החולים מחווה לו האחות אל עבר חבילת בגדים נקיים המונחת בצד, כדי שילבשם כהכנה לטיפול. נחום ניגש אפוא אל חבילת הבגדים וחישי הוא מחליף את בגדיו. אך בשל כך שידע שבבית החולים לא יספקו לו טלית קטן של ציצית חילופי, על כן הביא אתו מביטו מבעוד מועד טלית קטן חדש, שמור מכל משמר של סטריליות שקנה במיוחד לטיפול זה, ואת טלית קטן זה הליבש מעל בגדי בית החולים.

אך האחות בראותה אותו גילתה מיד התנגדות נחרצת ללבישת הציצית מעל בגדיו בהסבירה שבגד זה שאינו מבגדי בית החולים אינו סטרילי דיו ולכן אסור ללבושו בעת הטיפול. נחום הסביר לה מיד שטלית קטן זה חדש הוא, נקי וסטרילי ושומר מכל משמר, ולכן אין כל חשש. אך האחות, כאילו רוח שטות עבר עליה, או שכמו אורחותיה גרמו לה זאת, מיאנה לשמוע, והחלה להסביר לו שוב, שטיפול כזה מנצעים כאשר החולה מולבש כולו אך ורק בבגדי בית החולים ולא בבגדים אחרים זולתם. היו חשבים ככל שיהיו.

נחום החל להתחנן על נפשו, ו'כי מה זה בסך הכל, בגד קטן שאין לו שום השפעה, וסטרילי הוא מאין כמוהו, אולי אף יותר מבגדי בית החולים.

מה גם שהיא מצוה חשובה כל כך, המקפת את כל האדם ומעניקה לו שמירה עליונה בכל שעה ושעה, ולכן דווקא עתה כשאני מובל לטיפול קשה ומייסר, זקוק אני למצוה זו שתחפוץ עלי ותשמרני שלא יארע שום פגע, וזקוק אני לו כאוויר לנשימה ממש. "אנא, התחנן נחום, הניחו לי לעשות בגד קטן זה על גופי בעת הטיפול! אנא!"

אך האחות כאילו נאטמו אוזניה מרוב סטריליות, סירבה לשמוע זאת. 'הטיפול יבוצע בלא הטלית קטן ויהי מה!' כך החליטה וכך היא!

אך מנגד, נחום החליט לא לוותר ולהתעקש על כך ביותר, זקוק הוא עתה ביותר לשמירה עליונה, והוא לא יוותר על הטלית קטן ויהי מה! וכך התווכחו ביניהם האחות ונחום, הבחור הצעיר כל כך, דקות ארוכות בענין זה, עד שהאחות נעמדה והכריזה, שיכול הוא לילך עם טלית קטנו ככל שחפוך, אך הטיפול לא יבוצע עד שייסרו, הטיפול מבוצע רק בלעדי. נקודה. 'נעבור למטופלים אחרים, המשיכה, ולכשיפוג יינך מהתעקשותך המוזרה נחזור שוב ונטפל בך כמו בן אדם!'

נחום נדהם מעוצמת ההתנגדות ומהיקף ההחלטה, אך המשיך לדבוק בהתעקשותו שהוא אינו מסיר את הטלית קטן בעת הטיפול ויהי מה, ומשני סיבות: 1. הטלית קטן חדש הוא, נקי וסטרילי מאין כמוהו ואין

שום חשש לשאתו. 2. דווקא בעת הזאת כשהוא זקוק ביותר לשמירה עליונה, לא יעשה ההיפך לזרוק מעליו את ציציתו ואת השמירה שהם מביאים לעוטיהם!

כיון שכך פנה אל פינה צדדית והתיישב שם, עדי יצליח ליישר את ההדורים בינו לבין האחות. "אך את הציצית לא אסיר ממני" החליט!

לפני שאנו ממשיכים הלאה בסיפור המעשה המאלף והמפתיע, חובה עלינו להאיר בפנס רב העוצמה את תעצומות נפשו של נחום זה שהחליט לדבוק במצות ציצית אף בשעותיו הקשות ביותר ולהתעקש על כך, להיצמד למצוה זו ולזכות לשמירתה. שכן אינו יודעים אם רבים בתוכינו היו יכולים לעמוד בכך, לנהל משא ומתן עם האחות שעה ארוכה סביב ענין זה, ובסוף אף לא לבצע את הטיפול, העיקר להמשיך להתעטף במצות ציצית. כאשר בידועו שאין שום סיבה רפואית או בריאותית לצעדה של האחות להסיר את הציצית המשיך לדבוק בה בכל עוז!

אלו תעצומות נפש הם! הנה אף בדורינו הם קיימים!

כאשר אנו על אף שברוך ד' ובעזרתו יתברך איננו נקלעים לנסינות כאלה, ברוך הוא וברוך שמו, עם כל זאת התעקשותו נחום זה יכולה היא לגלות מושגים כשאנו מתעטפים בציצית כל יום איזו מצוה אנו עושים, להעריך אותה על שאנו יכולים לקיימה, לדבוק בה ובכוונתה בכל עת, ואף להיזהר לכל נסיד הטלית קטן מעליו משך היום אפילו לא לרגע אחד.

שכן אם נחום זה היה מסוגל לוותר על טיפול מציל חיים בשל מצות ציצית, ודאי שאנו חייבים לדבוק בה בכל עוז תדיר!

זהו הלחץ הנכון לשלב זה.

אך המשך הסיפור מפתיע במיוחד. נחום ישב בפנינו זו קרוב לשלוש שעות שלמות (!) ולא קם ולא זע ממנו, כשהוא דבוק אל טליתו ואל מצות ציציתו!

פתע עבר שם רופא בכיר, מנהל המחלקה כולה, ומשהבחין במראה המוזר האין בחור צעיר יושב לו בפאתי בית החולים ללא מעש וללא תכלית, ניגש אליו והחל להתעניין בו, מה זה ועל מה זה, מדוע הוא יושב בבית החולים ולא יזוז מטרחה.

ענהו הבחור דברים כהווייתו, וסיפר לו את כל אשר התרחש עמו עם האחות הדוקאית! הרופא התרשם מדביקותו במצוות התורה, ובשכך נכנס אל החדר כדי לראות מה ניתן לעשות עבורו, בצאתו לאחר מספר דקות היו אותות תדהמה וזעזוע נסוכות על פניו, כשהוא היה נראה מבוהל למאוד מאוד בקוראו אל נחום בשיא ההתרגשות ובקול גדול: "דע לך, בחור יקר, שדביקותך האמיצה במצותך הצילה לך את חיך! לא פחות!"

נחום לא הבין אל מה יחזון דברי הרופא. "מה קרה!?" שאל לחוץ כולו.

"דע לך שחיך ניצלו, כפשוטו ממש! כרגע קיבלת את שנותך הבאות במנתה מחדש ממש!"

שכן שכנסתו לחדר לבדוק במה דברים אמורים, הבחנתו בחומר אותו היו אמורים להזיק לך במהלך הטיפול, ולאחר עיוני בתיק הרפואי, הוברר לי שהאחות פשוט טעתה במינוח החומר, כאשר למעשה מינון זה היה רעל עבורך, ואם אכן היה חומר זה מוזרק אל גופך החלול גם כך, ספק אם היית מתאושש מכמות הרעל האדירה שגופך היה סופג!

עתה היכנס לחדר הטיפולים, הוריתי לכולם שהיך יכול ללבוש בטח את הציצית שהגנה על חיך, ובמהרה תבריא במהרה בתוך שאר חולי ישראל!

נחום זה זכה בחסדי ד' להבריא מהמחלה, ואף להתחנן ולהקים בית נאמן בישראל בדרך הישר והתורה.

והכל בזכות עמידתו האיתנה והבלתי מתפשרת על מצות ציצית!!

המנחה

מתוך המנחת חינוך,
ערך ומבואר בשפה השווה לכל נפש

למה הטיל רבי יהודא ציצית בבגדי אשתו?

אל תמנע טוב מבעליו.

במצותינו מצות ציצית, יש בו בדברי רבינו המנחת חינוך דברים המשובבים כל לב, (בכל מצותיו דברים משובבים ביותר, אך במיוחד בקטע זה) והוא במצותנו - מצוה שפ"ו, אות ז' - הקטע האחרון. בו מופיע הסבר משובב ומשמח

וזה לשון קודשו של רבינו המפליא כל לב: "בחיבור זה הבאתי כמה פעמים בשם הריטב"א (קידושין כט.) דמצות עשה שהזמן גרמא דנשים פטורות - דווקא במצוה שבגוף, אבל במצוה שאינה בגוף כמו מילת הבן, נשים גם כן חייבות במקום דלא מיעטה התורה. רק במילה התורה מיעטה 'אותו וכו' פטורות הן.

אם כן, נראה פשוט למאן דסבירא ליה דציצית חובת טלית? וכלי קופסא חייבים בציצית, אף דכסות לילה פטור, מ"מ לא מיקרי מצות עשה שהזמן גרמא לענין לפטור הנשים, דלא היא מצוה שבגוף, רק להטיל ציצית בכגד, אם כן נשים חייבות ג"כ, דכאן לא איתמעטו נשים רק מחמת מצות עשה שהזמן גרמא.

אם כן קשה על הא דמבואר בש"ס מנחות (מ"ג.): "דבר יהודא רמי תכלת לפרומו דאינשי ביתיה ומברך כל צפרא לה'תעטף בציצית'. מדרמי - קא סבר דהוי ליה מצות עשה שלא הזמן גרמא, אמאי מברך כל צפרא? כרבי דתניא וכו'?" ומגן דרב יהודה סבירא ליה דהוי ליה מצות עשה שלא הזמן גרמא, דילמא באמת סבירא ליה לרב יהודא דכסות לילה פטור - מדהוה ליה מצות עשה שהזמן גרמא, והא דרמי

לב בענין חיובה של מצות ציצית וגדרה. ואנו ממליצים בכל לב לכל אחד ואחד ללמוד קטע דברי רבינו זה, ויהיה לו עונג שבת אמיתי!

והנה לערוך את כל דברי רבינו המנח"ח ע"ג הגליון מחדש איננו יכולים, שכן שולי הגליון תוחמים אותנו, ואיננו יכולים להביא יותר מלערך - 800 אותיות במסגרת מדור זה. אך מכיון ודבריו של רבינו בזה הם מתוקים כל כך, אמרנו נביא בזה את לשונו של רבינו המנחת חינוך כצורתו בקיצורו, בתוספת שיויב של השלמות וביאורים להבנת דבריו באופן מירבי.

תכלתא לבגד אשתו, דרב יהודה סבירא ליה כשמואל רביה (שם מא.) דציצית חובת טלית, א"ם כן נשים חייבות אף דהוה ליה מצוות עשה שהזמן גרמא, כיון דלא הוי מצוה שבגופא! ומתוך רבינו: "אך באמת לא קשה, הדנה לפני זה מבואר דמאן דסובר דציצית חובת מנא (- טלית), הויה לה עשייתה גמר מצוה, ומברך בשעת עשייתה 'לעשות ציצית'. ונראה פשוט למען דסבירא ליה דציצית חובת טלית וכלי קופסא חייב, דודאי אין מצוה בלבישה כלל, דמקיים המצוה בשלימות אם הם בקופסא, ואם כן הברכה רק על עשייה, ואם הלילה מפסיק מברך בכל יום על העשייה, אף דאין שייך הלשון 'לעשות' דהם עשויים מכבר, אפשר דמברך 'על מצות ציצית'. עכ"פ ברכת 'להתעטף' לא שייך כי אין המצוה בעיטוף כלל".

וכאן מבואר דרב יהודא היה מברך כל צפרא 'להתעטף', על כרחך סובר דחובת גברא, אם כן הויה לה מצוה שבגופו ונשים פטורות. על כן פריך שפיר, דעל כרחך סבירא ליה דלא הוי ליה מצות עשה שהזמן גרמא, דלילה חייב, א"כ האיד מברך בצפרא?!

ומקשה שפיר ומתוך, כן נראה ברור ופשוט! "

הערות והשלמות

- ולכן נשים חייבות בה. וא"כ שר"י סובר שחייבים בה אף בלילה, אמאי מברך כל בוקר ברכת 'להתעטף', הרי אין חיוב חדש כל בוקר, שהרי המצוה נמשכת היא אף בלילה לפיו, וא"כ למה בייך כל בוקר מחדש? ומתרתת הגמ' מה שמתרת (ותירוץ זה אינו נוגע לנידונו).
- ורבינו מוסף דגם רבו השני של ר"י סובר כן: 'גוה רב חסדא סובר דרב גם כן סבירא ליה דחובת טלית הוא (שם מב.), ורב יהודא סובר כרבותיו'.
- היינו: שסובר כרבותיו דציצית חובת טלית, וממילא הוי מצוה שאינו בגוף, ולכן נשים חייבות בה.
- דלפי המחלוקת אי ציצית חובת טלית או חובת גברא יוצא שיש מחלוקת נוספת איזו ברכה מברכים עליה בבוקר, דלמ"ד ציצית חובת גברא בוודאי שמברכים 'להתעטף בציצית', שכן הגברא מקיים את המצוה. אכן למ"ד ציצית חובת טלית אין שייך לברך 'להתעטף', שכן מקיימים את המצוה אף ללא התעטפות, וע"כ י"ל דלפי מברכים כל בוקר 'על מצות ציצית' דווקא!

נשמח לשמוע תגובות, הערות והארות:

054-854-0678 או בדוא"ל: a4146577@gmail.com
כמו"כ ניתן לקבל את הגליון בקביעות ע"י שליחת בקשה לדוא"ל.

גליון החינוך והמנחה יוצא לאור אחת לשבועיים
הגליון הבא יוצא אי"ה לקראת פרשת חוקת הבעל"ט

הרהורי התקופה

הרהורים ותובנות לאור תקופת הקורונה

המסיכה

המסיכה. מסיכות למיניהם מתקשרים בדרך כלל עם ימי הפורים בהם נהוג ללבוש תחפושות ולעטות מסיכות. אך השנה, שנת תש"פ, נגררים המה המסכות מחג הפורים, וממאנים להיפרד מעימנו, שכן בשל הנגיף המשתולל, ובחלק מנקיטת כללי ההחיות נגדו מכוח הצו האלוקי של 'ונשמרתם מאוד לנפשותיכם' מצביעים גורמי הרפואה והבריאות פה אחד על המסיכה כגורם מרכזי מאוד במניעת התפשטות הנגיף, ובהקטנת ההדבקות. מאיש לרעהו במרחב הציבורי.

כאשר המה מסבירים שכאשר הפה והאף מכוסים בחתיכת בד ארוגה, הרי שהיא מסייעת למיגור המגיפה, שכן עיקרו של הנגיף מתפשט דרך טיפות רוק הניתזות מהאדם הנוגע, המגיעים לאיזור הפה של האדם שאינו נוגע ומדביקים אותו בנגיף.

אך ע"י עטיית המסיכה במרחב הציבורי כנסיית, מרכזי תורה והחנות כולם גורמים אנו לשני הפעולות להיפסק, הן החשש להידבקות קטן יותר שכן הפה והאף מכוסים היטב ואין לטיפות הרוק ונגיפיו הבאים מבחוץ דרך לחדור פנימה אל קרבנו, והן החשש להדביק אחרים קטן מאד, שכן המסיכה עוצרת את טיפות הרוק שלנו מלהינתז לכל עבר ולהדביק אחרים ח"ו!

ולכן הורו גורמי הרפואה, שהמה מוסמכים ע"פ התורה הקדושה בענייני רפואה וחיים, ועל פיהם גדולי בדוא שליט"א לעטות מסיכה על הפה והאף בכל שהיה במרחב הציבורי עם בני אדם אחרי. ובני ישראל הנאמנים לצייו האלוקי של הבורא בחיוב שמירת הגוף והנפש מציינים להוראות אלה ומצילים חיים שלהם וחיי אחרים!

וכך נשאהר עימנו המסיכה מחג הפורים שעבר עלינו לטובה עד עתה, בתקוה שהיא תיעלם במהרה יחד עם המגיפה עצמה!

זהו ההסבר הפשוט על תועלתה של המסיכה.

הסבר נוסף פנימית יותר, על תועלת המסיכה שמעתי פעם מאחד שהסביר שעטיית המסיכה מסייעת למיגור המגיפה מסיבה נוספת ויסודית יותר, בכך שכשהאדם נושא אותו על אפו ופיו במרחב הציבורי - הרי שהיא משמשת לו כתזכורת הכי אפקטיבית להימצאותה של המחלה ביומנו, וחובת הזהירות ממנה במקום זה שהוא מרובה אנשים שונים וממקומות שונים.

שכן כיוון שהפעולה היא מעשית ומורגשת על גוף האדם, מלבד מה שהיא חריגה בנוף האנושי - הרי שהיא מזכירה ומעוררת תודיר לכל אחד ואחד - למה הוא נושא את המסיכה ומה מטרתה? וכך האדם נהנה ביותר גם במרחק של ד' אמות בין אדם למשנהו, וכן הלאה בכל כללי ההיחרות!

לאמור: המסיכה מלבד היותה מונעת פיזית מהנגיף להתפשט, הרי שהיא משמשת גם כתזכורת מהדהדת לשמירה על שאר הוראות מיגור המגיפה! שכן היא כאלו מכרזת: 'זהירות: מגיפה לפניך!'

הפלא ופלא!

ולכאורה צודקים הדברים!

אך בעצם, זהו גם תפקידו של ההתעטפות במצוותו היקרה של השי"ת - מצות הציצית, המצוה בו אנו עוסקים כעת, וכמו שרבינו כותב מפורש: "ואין דבר בעולם יותר טוב לזיכרון, כמו נושא חותם אדוניו קבוע בכסותו אשר יכסה בו תמיד, ועיניו ולבו עליו כל היום!"

א"כ כמסיכה בימינו, היא הציצית בכל זמן וזמן, ומזכירה היא לנו תמיד כאקט מעשי ביותר בהתעטף כל לפינו בו בדבר חובת קיים מצוותיו של הקב"ה תדיר ובכל עת, הואיל והיא בגד היצוני המזכירה לנו זאת תדיר!

אובייקט אחד, שני היבטים!

שאלה מנקרת בלב רבים, הרי חז"ל אמרו: 'מה שנתנה תכלת מכל מיני צבעונין? מפני שהתכלת דומה לים, וים דומה לרקיע, והרקיע דומה לכסא הכבוד!'

שחז"ל לדרשו שהתכלת שנוצטוונו לשום בציצית ליראת שמו ותורתו היא ע"י ההתבוננות בכך שהתכלת דומה לים שדומה לרקיע הדומה לכסא הכבוד!

והדברים פלאיים מהם! וכי אנו פעם הגענו לכך שהתכלת תעוררו עד לכיסא הכבוד? וכי קרה לנו שנצא ונחשב את השרשרת הארוכה היו שחז"ל מפרטים? זאת ועוד, וכי הנוסעים אל הים בימי בין הזמנים רואים את תכלתה של הים התיכון, מחשבים הם את כל השרשרת עד להגעתם אל צל כסא הכבוד? לא ולא! אך אל מנחות נפשם מוגמתם, והשהייה בצל גלי הים מספקת להם זאת. אך זאת. אין מחשבתם נעלה יותר. ובוודאי שלא עד כיסא הכבוד?

אלא - שח בקודשו כ"ק אדמו"ר מלוצק שליט"א - דבר זה מלמדנו זכות המחשבה וטהרתה מה! כאשר אכן יתכן שיהיה אותו דבר - הים וגליו. לאחד נדמה כפארק אטרקציות מעשה ששת ימי בראשית, הנוצר ע"מ לקפץ בין גליו בחדווה ולפרוק עליהם את עצמו. וחז"ל הקדושים רואים המה בגלי הים ראייה עמוקה יותר, פנימית יותר ורוחנית הרבה יותר. חכמינו ז"ל כשהם מתבוננים בגלי הים הם רואים אך אחת את הדמיון אל רקיע השמיים ואל כסא הכבוד!

לאמור, האובייקט הגשמי אחד הוא. אך הראייה מחלקת אותו לשמים וארץ. האחד רואה בים אך גלים סוערים ואטרקטיביים, ומשנהו הנעלה הרבה יותר רואה בה רוחניות עד לכסא הכבוד!

מבהיל!

כאשר אימרה נאה זו מלבד שהיא נכונה לגבי מצות ציצית, שעל מצוה התבטאו חז"ל כזאת, לשים בליבו תדיר כאשר אנו מתעטפים בציצית בטעמה ובכוונתה שהוא כדי לזכור את מצות ד' תדיר בכל תרי"גיו, היא נכונה לכל תחום בחיים ולכל מאורע הקורה אותו!

כך למשל גם נגיף הקורונה המשתולל, האחד רואה בו אך את משמעותיו הגשמיות, הסכנה בו, וכללי ההחיות נגדו, ואף כחדשות סוערות גם כן. ואילו משנהו, הנעלה יותר רואה בו, לצד השתדלותו במצות 'והי בהם', איתות רוחני רב עוצמא לתיקון המעשים, לחזור בתשובה שלימה כפי שכל אחד יודע מרת נפשו ולהתקרב אל אבינו בוראנו שבשמים ואל מצוותיו!

נשתדל להימנות בין הקבוצה השנייה, הנעלית יותר, ובכך נצלה תקופה קשה זו בצלו של אבינו אב הרחמן!

שהחיינו!

מודים אנו לפני אבינו מלכנו ואהבינו על שמוצינו להיבט אל תחילת השנה החמישית של הוצאת גליונו זה, שמלאכתה קודש להפצת תורת רבנו החינוך והמנחת חינוך ז"ע, אשר בפרשת שלח תשע"ז הפציץ אורו להרשתנו!

ומבקשים אנו על העתיד:
עד הנה עוררנו רחמיך ולא ענובו הסדריך
ואל תמשנו ד' אלוקיני לנצח!